

LANDBOUWimpuls

— investerend deze crisis uit —

BELANG GEZOND VOEDSEL - STRATEGISCHE WAARDE VOEDSELPRODUCTIE - IMMATERIËLE WAARDE VAN SECTOR

RUIMTE

1. Geef een impuls van €2 miljard aan de leefbaarheid van het landelijk gebied door **structuurversterking van de agrarische sector** in combinatie met andere ruimtelijke en maatschappelijke opgaves. Denk aan herverkaveling via investering, financiering en fiscale regelingen. Dit kan ook noodzakelijke infrastructuur omvatten, zoals beschikbaarheid van elektriciteit en snel internet op perceelsniveau (precisielandbouw).

2. Centraliseer ruimtelijke ordening in nationale kaders. Een minister voor ruimte over alle ruimte-vragende ministeries heen is nodig. Binnen centrale kaders volop ruimte voor **gebiedsprocessen**, waar in samenspraak belangen worden afgewogen.

3. Maak **meervoudig grondgebruik** mogelijk door op vrijwillige basis circa **10% van het Nederlandse areaal** hiervoor aan te wenden; zo komen meerdere functies op landbouwgrond samen. Boeren dienen hierbij financieel ondersteund te worden.

4. Gelet op maatschappelijke ambities dient **landbouwgrond behouden te blijven** en waar mogelijk **extra ruimte** worden gecreëerd. Kijk bij ruimteclaims eerst naar grond in eigendom van overheden en stedelijk gebied. Partijen zijn tegen het gebruik van vruchtbare landbouwgrond voor de aanleg van zonneparken.

5. Voer de **Omgevingswet** pas in als zeker is dat dit gedegen kan. Voorkomen moet worden dat hoge kosten of administratieve lasten afgewenteld worden op ondernemers. Zorg dat maatwerk op lokaal niveau mogelijk is maar zonder dat er op fundamentele onderwerpen verschillend beleid wordt gemaakt.

6. Nieuwe bedrijfsvoering met **multifunctionele landbouw** op agrarische bedrijven vraagt om meer flexibiliteit in ruimtelijk orderingsbeleid en wegnemen van knellende wetgeving.

DUURZAAMHEID

1. De land- en tuinbouw is erop gericht **haar impact op de omgeving te reduceren**, juist door de natuur optimaal aan te wenden binnen de landbouwpraktijk.

2. Ontwikkel **meetbare doelparameters** voor individuele bedrijven of percelen en zorg voor uniforme adequate monitoring op **bedrijfsniveau**. Prioriteit ligt op sensor- en datasystemen voor emissies op stalniveau, de transitie naar groene, circulaire meststoffen, en uniforme parameters voor emissies buiten het perceel en biodiversiteit in het perceel.

3. Ga voor **geïntegreerde teeltaanpak**, waarvan **integraal bodembeheer, weerbaarheid van gewassen en gebruik van natuurlijke vijanden** centraal staat. Dit vraagt om adequate financiering van het **Plan Plantgezondheid 2030**. Zorg dat er voldoende keuzemogelijkheden zijn, waarin boeren en tuinders afhankelijk van hun bedrijfssituatie kunnen kiezen voor generieke of verfijnde systeem. Het vakmanschap van de boer moet centraal staan.

4. Partijen zijn **tegenstander van een vlees- of suikertaks**. Depolitiseer deze discussie en laat eventuele taxen (zoals een bredere 'ecotaks') werken voor de verduurzaming van de sector door middelen in een **transitiefonds** te brengen die door de Agro-autoriteit wordt beheerd.

5. Nederlandse boeren en tuinders voldoen in hoge mate aan tal van duurzaamheidseisen. Een eventuele **CO2-taks op Europees niveau** en toegepast op **alle voedingsmiddelen waar ook geproduceerd** zullen innovatie aanjagen en werken in het voordeel van de Nederlandse agrarische sector. Dit sluit aan bij de Green Deal.

6. Handhaaf een **sterke en doelgerichte eerste pijler in het GLB** die bijdraagt aan milieu, klimaat, natuur en het inkomen van de boer.

GEZONDE LANDBOUW, GEZOND VOEDSEL & GEZONDE MENSEN

1. De huidige corona-uitbraak laat het belang zien van **goed voorbereid zijn** op plotselinge verstoringen. Ten aanzien van het verzekeren van onze hoogwaardige voedselvoorziening is **krachtige samenwerking tussen de overheid en bedrijfsleven** van groot belang.

2. Het bedrijfsleven zorgt voor **eenduidige registratie en identificatie van producten, productielocaties en hulpstoffen**. Deze stationaire data dienen goed en eenduidig te worden geborgd en beschikbaar te zijn in private systemen. Via de Agro-autoriteit dienen private initiatieven te worden omgezet in Nederlandse (Europese) standaarden. De overheid dient deze standaarden over te nemen daar waar ze zelf behoefte hebben aan stationaire data.

3. De private infrastructuur in de landbouw- en voedselketens dient nauw aan te sluiten bij hoogwaardige overheidsdiensten. **Fytosanitaire en veterinaire kennis instituten** dienen voldoende geëquipeerd te zijn voor de toekomst in het kader van **One-Health**. De capaciteit van de NVWA voor fyto- en teeltvoorschriften dient te worden uitgebreid.

4. Ook de uitvoeringsorganisatie **NVWA** dient krachtig te worden ingericht. Alle uitvoerende medewerkers, zoals inspecteurs en ook keurmeesters dienen te worden ondergebracht in één krachtige en wendbare organisatie.

5. Het belang van de consumptie van **verse en gezonde Nederlandse voedingsmiddelen** is de **hoeksteen in de preventie van welvaartsziekten**, zoals obesitas en diabetes. Overheid en bedrijfsleven dienen deze boodschap eenduidig te communiceren. Welvaartsziekten veroorzaken enorme kosten in de maatschappij.

6. Op Europees niveau dienen consumenten **eenduidig geïnformeerd te worden over de afkomst van het product** en de wijze hoe dat product tot stand is gekomen. Samen met de retail hebben boeren veel producten met boven wettelijke claims op het gebied van de duurzaamheid. De overheid dient deze ontwikkeling te steunen door een **Method of Production Labelling** verplicht te stellen in zowel de retail als in Food service.

ARBEID & INNOVATIE

1. Investeer in innovatieve en technologische oplossingen en R&D voor een **nieuwe mechaniseringsslag en robotisering** in de land- en tuinbouw.

2. Creëer binnen de Agro-autoriteit een **fonds dat boeren en tuinders ondersteunt in databeheer**. Dit zorgt voor een vliegwieleffect waarmee een stevige impuls wordt gegeven aan de verdere positionering van de sector en de arbeidsafhankelijkheid wordt verminderd. Stationaire data, zoals een machine en perceel, dienen in een centrale database te worden opgeslagen en toegankelijk te zijn voor alle belanghebbenden. De primaire sector dient zeggenschap te hebben over transactionele data.

3. Introduceer een **fiscale klimaatreserve** voor de agrarische sector om inkomensgevolgen van klimaat- en marktverstoringen op te vangen met de winst uit betere tijden.

4. Een stijging van het minimumloon dient te worden **gecompenseerd** door het gericht en concreet **verlagen van de werkgeverslasten**.

5. Zorg voor een gelijk speelveld binnen Europa en **stop de beprijzing van tijdelijke arbeidsrelaties en specifiek seizoenarbeid**.

6. Activeer de instroom arbeidsmigranten van buiten de EU specifiek voor **seizoenwerk** gedurende maximaal 9 maanden.

VERDIEN-VERMOGEN

1. Er dient een landbouwsectoren overstijgende **Agro-autoriteit** te worden ingericht die als privaat initiatief **publiek-private samenwerkingen** kan aangaan, waarbij overheid en keten gezamenlijk inzet formuleren.

2. Middels de Agro-autoriteit moet de **Algemeen Verbindend Verklaring (AVV)** mogelijk worden. Het instrument van de AVV wordt uitgebreid (van alleen onderzoek) naar crisisbeheersing en voedselveiligheid.

3. Transities gaan gepaard met risico's voor de individuele boer en teler. Een **risicofonds**, dat de kosten op zich neemt als een voorgenomen (maatschappelijk gewenste) transitie anders uitpakt dan in het oorspronkelijke businessmodel opgenomen, is cruciaal.

4. Het is cruciaal dat **duurzaamheid waarde brengt in het economische systeem** (eerlijke beloning voor geleverde inspanning) zodat kosten niet worden afgewenteld op de (primaire) producent. Uniformeer doelparameters in het publieke/private domein, zodat stapeling van beloning mogelijk wordt.

5. Ter verbetering van het verdienvermogen van boeren en tuinders moet er **meer ruimte komen voor prijsafspraken ten behoeve van verduurzaming** (o.a. middels de Wet Duurzaamheidsinitiatieven) en moet de overheid **paal en perk stellen aan oneerlijke handelspraktijken**.

6. Een **onafhankelijk instituut voor bedrijfsopvolging** is gelet op de cijfers omtrent het dalende aantal bedrijfsopvolgers cruciaal. Het loket is het beginpunt voor gesprek en begeleidt onafhankelijk het proces van bedrijfsopvolging.

RESULTEERT IN:

Beleid voor blijvers en middengroep met de sector zelf aan het stuur

Een bredere Landbouwimpuls
(financieel, beeldvorming, zowel intern, Europees als internationaal)

Gezonde landbouw, gezond voedsel & gezonde mensen